

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 166/23**

mun. Chișinău

05.11.2024

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Artur TONCOGLAZ, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în rezultatul efectuării controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința **dlui Petru TARLEV**, ex-primar al sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, IDNP: XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX,

A CONSTATAT:

La data de 08.07.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare - Autoritate*) a fost înregistrată sesizarea nr. 9408, privind pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Petru TARLEV, ex-primar al sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, manifestată prin încheierea unui act juridic, care vizează persoane ce îi sînt apropiate, și anume, fiica sa, XXXXX.

În conformitate cu art. 30 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), sesizarea a fost repartizată aleatoriu, în aceeași zi, prin intermediul sistemului automatizat „e-Integritate”.

Urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 31 și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, a fost emis procesul-verbal nr. 115/23 din 06.08.2024 prin care s-a dispus inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Petru TARLEV, pe motivul existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese.

Subsecvent, prin scrisoarea înregistrată cu nr. de ieșire 04-23/7083 din 06.08.2024, dl Petru TARLEV a fost informat despre inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În ordinea art. 85 alin. (3) și art. 87 alin. (1) din Codul administrativ al RM, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducîndu-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În fapt, ținând cont de normele legale menționate *supra*, în scopul exercitării atribuțiilor de control și acumulării materialului probatoriu relevant, în temeiul art. 19 și 20 alin. (1) lit. b)-c) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a accesat Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației” (RSP) precum și a solicitat informații și documente necesare controlului.

Potrivit răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 15.08.2024 cu nr. 10322, se atestă că, dl Petru TARLEV (IDNP XXXXX) în cadrul alegerilor locale generale din anul 2019, a fost ales primar al satului Bașcalia, raionul Basarabeasca, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 11.11.2019.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016, dl Petru TARLEV, deținând mandatul de primar, a fost subiect al declarării averii și a intereselor personale.

Ulterior, la solicitarea nr. 04-23/7146 din 09.08.2024 a parvenit răspunsul nr. 10646 din 26.08.2024, la din partea Primăriei sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, însoțit de acte confirmative menționate *infra*.

Astfel, potrivit informațiilor prezentate, dl Petru TARLEV, primar al Primăriei sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, la data de 21.09.2021 a încheiat Contractul nr. 82 de prestare a serviciilor neatribuite altor alineate cu G.Ț. „XXXXX” a cărui administrator este dna XXXXX (fiica).

Subsecvent, urmare a consultării RSP s-a confirmat legătura de rudenie tată - fiică dintre dl Petru TARLEV și dna XXXXX, ultima deținând calitatea de *persoană apropiată* pentru primul în sensul noțiunii definite la art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016)*.

În context, la data de 27.09.2024 în adresa Autorității a parvenit răspunsul nr. 11648, prin care Primăria sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca a remis materiale suplimentare relevante cazului examinat.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

În vederea respectării dreptului la apărare, dlui Petru TARLEV prin scrisoarea nr. 04-23/7605 din 02.09.2024 i s-a solicitat să prezinte punctul de vedere pe marginea cazului dat.

În consecință, la data de 17.09.2024 ultimul a prezentat punctul de vedere, înregistrat cu nr. 11257, în care a indicat că, în cadrul unui proiect a apelat la o firmă în scopul reparației acoperișului sălii de festivități a Grădiniței de copii ”Izvoraș” din sat. Bașcălia, însă reparația a fost efectuată necalitativ, ordine în care, în timpul ploilor copii erau trimiși acasă.

Astfel, dl Patru TARLEV în timp ce deținea mandatul de primar la Primăriei sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, a fost nevoit să efectueze reparația din nou cu forțele proprii.

Aprecierea inspectorului de integritate:

În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit art. 2 al Legii nr. 133/2016 noțiunea de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

conflict de interes - situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Succesiv, potrivit art. 12 alin. (3) al Legii nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Totodată, în conformitate cu art. 12 alin (5) informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (7) din aceeași lege statuează că [...] consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Astfel, conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Petru TARLEV, i-a fost interzisă încheierea unui act juridic, în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate.

De notat că, potrivit art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Studiind materialele dosarului de control și cadrul legal pertinent ce reglementează regimul juridic al conflictelor de interese aplicabil alesului local, inspectorul de integritate conchide că, dl Petru TARLEV, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese manifestat prin:

- nedeclararea în termen a conflictului de interese real către Autoritate, contrar art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016;

- încheierea unui act juridic, în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, fapt prin care a admis consumarea conflictului de interese, prevăzută de art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016.

În corespundere cu art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Prin prisma dispozițiilor art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1) din aceeași lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Așadar, la etapa adoptării deciziei de sancționare, inspectorul de integritate a ținut cont de faptul că dl Petru TARLEV, ex-primar al sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, se regăsește în lista subiecților declarării a căror acțiuni au constituit anterior obiect al controlului, fiind emis actul de constatare nr. 16/08 din 15.08.2019, privind constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese (altele decît cele stabilite în cadrul prezentului act de constatare) de către subiectul menționat.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, se atestă caracterul repetitiv al admiterii încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Petru TARLEV, ordine în care, inspectorul de integritate consideră necesară aplicarea pentru acesta a interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (2) lit. a), art. 19 lit. g), art. 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Petru TARLEV, ex-primar al sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, prin nedeclararea în modul și termenul stabilit a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (5) - (7) din Legea nr.133/2016, fapt prin care a admis consumarea conflictului de interese real, în sensul art. 12 alin. (10) al Legii nr. 133/2016, în circumstanțele de drept și de fapt expuse în partea constatatoare a prezentului act.

2. Se decede dl Petru TARLEV din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv și mandatul de primar, cu excepția altor funcții electivă, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese;

3. Se înscrie dl Petru TARLEV în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese;

4. Se aduce la cunoștința dlui Petru TARLEV actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Artur TONCOGLAZ